

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle háznál. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA. Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Néptanítónak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.</p>
---	--	--

A baja-ujvidéki vasut.

Nincsen talán egyetlen ága sem a kulturális fejlődésnek, a melyre üdvös következmények nélkül maradna egy új vasuti vonalnak kiépítése. A közművelődés és a közjólét ezernyi érdeke nyer kielégítést, a szellemi és anyagi haladásnak sok fontos tényezője vesz lendületet egy-egy ilyen új közlekedési vonal mentén.

Különösen kiváló a jelentősége — főleg a napjainkban bőségesen szaporodó helyi érdekű vonatok között — annak a vasutépítésnek, amelyet magánvállalkozók Bajáról Zomboron át Ujvidékig terveznek s a mely épen a legutóbbi napokban végre olyan stádiumba jutott, hogy megvalósulásához többé kétség nem férhet.

Meggyőződésünk, hogy ennek a vasutnak a jelentősége és a jövőben mutatkozó eredményei sokkal nagyobb szabásuak, semmint azt általánosan hiszik. Előreboacsátjuk, hogy mi ezuttal csakis kereskedelmi és gazdasági szempontból kívánjuk ennek a vasutnak az eszméjét méltatni; amint-hogy tényleg tagadhatatlanul ebben az irányban fog az új vonal használnagynagyobb mérvben nyilvánulni.

A baja-ujvidéki vasut életrevalóságának és sikerének legelső sorban az a tény nyújtja biztosítékát, hogy régen érzett szükségét pótol. Ma még tényleg úgy áll a dolog, hogy Bács-Bodrog vármegye egész személy- és áruforgalma kényszerszerűleg Szabadka felé terelődik, onnan ágazván szét azután — sokszor igen hosszú kerülő utakon — a megye távolabb fekvő tájéka felé. Kétséget nem szenvedhet, hogy ez nem jól van így.

Bács-Bodrog vármegye geografiailag is sokkal nagyobb terület, de gazdasági szempontból is sokkal jelentősebb, semhogy egyetlen forgalmi központtal megelégedhetnék. A szállítás gyorsasága és olcsósága a kereskedelmi életben olyan tekintetek, amelyek nélkül, mai gazdasági viszonyaink nehézségei közepette, boldogulás

nem képzelhető; ezek a tekintetek pedig lehetőleg rövid és közvetlen forgalmi összeköttetést kívánnak, mert az árú kerülő úton csak tetemes idő- és költség-vesztéssel juthat el rendeltetése helyére.

Az új vasut ebben a tekintetben meglehetősen nyomoruságos állapotoknak lesz hivatva véget vetni, közvetlen összeköttetést teremtven Ujvidék, Zombor és Baja között; ami által nem csupán ezen három, kereskedelmi szempontból nagy feladatokra hivatott városnak, hanem a közbeeső községeknek és vidéküknek egymással való érintkezését is könnyebbé hozzáférhetőbbé teendő. Így fog csak lehetőségessé válni annak a rég táplált közóhajnak a megvalósulása, hogy Szabadkának mesterséges, s a közgazdasági érdekekkel ellenkező kizárólagossága a vasuti forgalom terén valahára megszűnjék és a megyebeli személy- és áruforgalom végre a természetes egyenes irányba tereltesse; aminek üdvös következményei bizonyára rövid idő alatt érezhetőek lesznek a bácskai kereskedelmi és gazdasági viszonyok egész mezején.

A forgalmi központok decentralizációja mindig a gazdasági érdekek föllendülésével, megeléknülésével jár együtt. A forgalmi irányok kibővítése termékenyítőleg hat az egész kereskedelmi életre. Új közlekedési vonalak a gazdasági virágzásnak válnak új, hatályos tényezőivé.

A baja-ujvidéki vasut ebből a szempontból nagy hiányt pótol és nagy feladatokra lesz hivatva. Természetes azonban, hogy ezzel még a bácskai vasutépítések munkáját befajszaltak nem szabad tekinteni.

Máris hírt vettük annak, hogy Baja városában komoly, erélyes akció készül a régóta emlegetett baja-bátaszéki vasut kiépítése érdekében. Örömmel üdvözöljük ezt a mozgalmat, mert vármegyénk vasutforgalmi hálózatát addig teljesnek nem tekinthetjük, míg az a szomszédos Dunántúl köres-

kedelmileg élénk és gazdaságilag nagyjelentőségű vidékeitől el van zárva. Nem szabad tovább túrnunk, hogy ez a természetellenes izoláció még sokáig bénítsa meg kereskedelmünk szabadságát és ottgördítsen eléje akadályokat, ahol a geográfiai közelség épen a legszebb és legélénkebb gazdasági forgalommal kínálkozik.

Elodázhatatlan szükségesség, hogy ez az összeköttetés a Dunántúl virágzó tájékaival létrejöjjön; s ha ez is megtörtént, vármegyénk áruforgalma szabad fejlődésében akadályra nem fog találni. — — b. — c.

Legujabb.

Merénylet a szerb király ellen.

A szerb király tegnap Vranja felé a török határ mentébe tett kirándulást, ahonnan csak késő éjjel érkezett vissza.

A királyt és kíséretét vívó külön udvari vonat egy kilenc óra felé Apelovác község előtt robotott el, midőn a vonat jobb és bal oldaláról, mint egy parancsszóra, közép (?) fogadta a vonatot. A szalon kocsis összes ablakait betörték, ugyszintén a mozdony és a podgyászkoosi ablakait is.

Sándor királyt, a véletlen szerencse következtében, a kocsis belsejébe hullott kövek nem találták, mert az előtte álló két szárnysegéd teste felfogta azokat. A mozdony- és vonatvezető azonban komolyan megsérült.

A király és kísérete az ijedség első pillanatában télenül maradtak s csak Apelovácznál állították meg a vonatot. Ott kiszálltak és két udvari vadász és három csendőr a merénylők felkutatására sietett; minthogy azonban már sötét volt, a kutatás eredményhez nem vezetett.

Később nyolc gyanúsított parasztot elfogtak. A merénylet általánosan több radikális képviselő felbujtása és felbérelése folytán történt. A király ma Belgrádba utazik.

Városi ügyek.

Zombor város állandó választmánya az 1895. évi városi költségvetésirányzatot és a közevési alap költségvetését megállapítván, az erre vonatkozó javaslat kapasan folyó évi szeptember hó 8-ától számított 15 napon át Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében szemlére kitétetett és ellene észrevételek ugyan ezen idő alatt a városi tanácsához ezimezve beterjeszthetők.

Zombor város állandó választmánya a városi nyugdíj-alap 1895. évi költségvetésirányzatát megállapítván, az az erre vonatkozó javaslat kapasan folyó évi szeptember hó 8-ától számított 15 napon át Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében köz-

szemlére kitétetett és ellene észrevételek ugyan ezen idő alatt a városi tanácshoz cizmezve betérjeshetők.

Hírek.

— **Alispani látogatás.** Schmausz Endre megyei alispán szeptember hó 12-ére Bács-Földvárra járják. Az alispán a földvári alsó rét ügyében megy Földvárra.

— **Találmány.** Würz A. mesterségére nézve cipész Zomborban. Évek előtt midőn látta, hogy a cipő gyárakkal konkurálni nem lehet, kivált mikor még nyolcz élő gyermeknek az apja az illető, — ott hagyta a kaptafát és nagyot gondolt, — hogy valamit fel fog találni amivel rövid idő alatt meggazdagodhat. Ha a kri-ki fel-találója, egy bádogos rövid idő alatt millióm lett, ha a patent férfi inggombok feltalálója, egy halász dúsgazdag lehetett — elgondolta miért ne találhatná fel ő cipész létére a kendertörő gépet a melyen oly sokan törjék a fejüket. Rászánta tehát erre magát. Éjjel nappal tanult rajzolni, végre lerajzolta a gépet. Majd hozzálatott annak kiféragsához ami kerek 14 hónapot vett igénybe, mely idő alatt mesterséget egészen elhanyagolta úgy, hogy a szegénység mellett az ehezés és nyomor köszöntött be a milliómok helyett. De a kiben talantum van, aki genie azt az ily lapálak nem hozzák ki a sodrúkból. Mikor nagy fáradsággal és költséggel a gép elkészült, — patentiroszás végett a kereskedelmi miniszterhez, boldogult Baross Gáborhoz folyamodott, aki leiratában hajlandó is volt a költségeket viselni — ha a bácsmegyei gazdasági egyesület kiküldöttéi azt megvizsgálva jónak találják, mert Würz azt állítja az ő gépe úgy megtöri és kikészíti a kendert, hogy a fonalakat a gép nem szakítja el — ami eddig egy kendertörő gépnek sem sikerült. A gazdasági egylet kiküldöttéi azonban nem a legkedvezőbben tettek jelentést a miniszternek, bár Würz állítja, hogy gépet meg sem nézték, — fogta a gépet és felvitte Barossnak kinek bemutatva, az eszme igen tetszett, csak a kivétel durvaságán óhajtott csiszoltatni. E közben Baross meghalt — Würz kétségbe volt esve találmányának értékesítése fölött. A legnagyobb nyomorban — társaitól bolondnak deklarálva fűt-fűt megmozdított találmány érdekében, mindhiába, nem akadt pártfogója. Mindenki elutasította azzal, hogy mutassa be a gépet és ha conveniál majd akkor támogatja, segíti. Csakhogy Würznek egy falat kenyere nem volt már — nonnan vegye a pénzt a gép elkészítéséhez. Most akadt végre Maecenas. A gép körülbelül ezer forintba fog kerülni és most a vasaló munkát Buják Kovács végezi, ahol sokan bámúlják ez új találmányú gépet, — Würz pedig éjjel nappal ott ül és boldogan magyarazgatja gépének nagy horderejét, a kender manipulatio terén, álmódozva magának és nagyszamu családtagjának jobb jövőt eddigi nyomorúság helyett. Ha a gép elkészül a próba megtartásáról és annak eredményéről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

— **Halálozás.** Szűcs József kulai postamester, 1848—49-iki honvédhadnagy f. hó 6-án életének 69-ik évében Kulán elhunyt.

— **Halálozás.** Raics J. yubomirnak, a zombori kir. törvényszék nyugalmazott bírájának egyetlen fia: Raics Zsarkó folyó hó 7-én Verseczen meghalt.

— **Vermérgezés.** Siskovits István városi hajdu azzal volt megbizva, hogy a városi könyvnyomda körüli munkálatokat teljesítse. A múlt héten nyakán egy pürösen támadt, melyet nyomdafestékes kezevel föl-vakart. A nyomdafesték megmérgezte a szerencsétlen ember veret, s ennek folytán vasárnap vermérgezésben elhunyt.

— **Az ó-becei Szulik-émlék leplezése,** — mint bennünket értesítenek október hó első napjaiban fog megtartani. Ez ügyben legközelebb a helyi bizottság ülésezni fog.

— **Düledező új épület.** Ujvidékről írják lapunknak: még alig hogy megkezdte a város a katonai raktár építését az alványok dülték össze s több munkás sulyosan megsebesült. Most tető alá hozták valahára s most az új falak fenyegetnek bedőléssel. Comissio-comissio után jár ki, s talán sikerül nekik vasközzel annyira fenntartani az épületet, amíg a város majd átveheti. Akkor azután összedülhet. Vajon ki fog akkor azután felelni.

— **A csendőrség köréből.** Némethy Ferenc csendőrhadnagy s szabadkai szakasparancsnok, hasonminőségben Zomborba helyeztetett; Sebesta Ottokár csendőrhadapród tiszthelyettes pedig a szabadkai szakasz ideiglenes vezetésével megbízottat.

— **Lopás.** Haggi Sándor szabadkai lakos kárára elkövetett betöréses lopás bűntette tárgyában a hivatalos jelentést a panna-szollattal felvett jegyzőkönyvet, valamint Risányi Teréz és Lukácsal felvett kihallgatási jegyzőkönyvet a rendőrség további eljárás végett az ügyészséghez tette át. — A meg-ejtett vizsgálat folyamán kiderült, hogy a lopást Risányi Teréz és társa a Kovacsics Emil féle háznak Petőfi-utca felé néző főcskerítésén keresztül eszközölték. Gyanuba rácsakították még Remzsó Sándort és Erdődi Pált is. Utóbbi főképen azért terhel a gyanu, mert kihallgatása alkalmából kétféleképpen is gondolkodott. Egyszer azt állította, hogy az istállóban volt, aludt és semmi zajt nem hallott, másodsor pedig azt, hogy a szá-kácsnét mulattatta. Az orgazdaság büntet-tével vádolt Erdődi Pál, Remzsó Sándor és Risányi Teréz, valamint Risányi Lukács is átkísértettek az ügyészséghez.

— **Tűz Szabadkán.** Folyó hó 2-án délben óriási lángok csapodtak a porfelhő-be. Hoffmann ügyvédnek Rudics utcai lakásának udvari épülete égett le.

— **Megszökött raktárnok.** Zohr Sámuel a zentai Langh-féle gőzmalomban volt alkalmazmazva mint raktárnok. Tisztességes fizetése volt ugyan, de avval nem jött ki, mert bőven szeretett költekezni. Ezért aztán a városban alig volt valamirevaló vendéglő és kereskedés, hol adóssága ne lett volna úgy, hogy e miatt utóbbi időben a sok zaklatás folytán élete és itteni létele szinté tarthatadanná vált. Most fordított egyet Zohr a sorsán, hanem elég szerencsétlenül. Csütörtök d. u. ugyanis a malom igazgatója azt a szóbeli utasítást adta a pénztárnoknak, hogy Zóhrnak, mint raktárnoknak adjon 280 frot bizonyos vasuti szállítmány kifizetésé végett. A pénzt a raktárnok fel is vette, ámde a vasútnál a szállítmányért nem fizetett semmit, hanem a 280 frottal megszökött, hátra hagyva itteni rossz emléken kívül kifizetetlen kontóit is. A hűtlen hivatalnok köröztetése elrendeltetett.

— **Tetten ért tolvaj.** Peskanov Gavró ó-becei lakos úgy látszik üzletszerűleg gyakorolta a tolvajlást. Legalább vallomásai erre engednek következtetni. Legutolsó műveletét közel szomszédjában hajította végre. Éjjel fellopdzott a padlásra és a buzarakásból kezdte töltögetni a zsákokat, de a gazda a neszre felment és a tolvajt tetten érte. A rendőrség Peskanovot ezek után elfogta, a hol is kivallotta, hogy már szenet, buzát, és a szomszédjától libákat lopott. Minthogy elfogatása előtt azt hangoztatta, hogy kimegy Szerbiába, a rendőrség, ügye tisztázásáig letartóztatta.

— **Megunta az életét.** Berényi Károly ludasi lakos felakasztotta magát s nyom-ban reá meg is halt. A mint a vizsgálat folyamán kiderült, életpontosságól lett öngyilkossá.

— **Mérget áruló kereskedő.** Néhány hóval ezelőtt megirtuk, hogy Banyó József adatai 18 éves ifju szeracsikával megmérgezte magát s utolsó perczében azt vallotta, hogy a mérget Pilis Sándor ottani kereskedőnél vette. Az akkor megejtett hivatalos vizsgálat alkalmával nevezett kereskedő üzletében nem találtak szeracsikát, de a csendőrség alaposan

gyanakodott s folyton kísérte Pilis kereskedését. Mostanában váratlanul megjelent az őrsparancsnok Pilis kereskedésében s újból vizsgálatot tartott s csakugyan talált kisebb nagyobb üvegekben nagy mennyiségű szeracsikát, mit azonnal elkobzott és jelentés kíséretében a zentai kir. járásbírószághoz betér-jesztett.

— **Öngyilkosság.** Schnitzinger József bajai gőzmalom tulajdonos a tönk szélére jutván, a bukást úgy kerülte ki, hogy e hó 7-én lakásának felszerében egy gerendára felkötötte magát. Mire észrevettük, már halott volt. Özvegyet és 4 kiskoru gyermeket hagyott hátra. Schnitzinger tartalékos tiszt volt.

— **Óralopások Zentán.** A múlt héten Nagy János zentai vendéglős lakásáról egy ezüst női zseborát; Szlavnyi Kristóf iskolás fiától pedig egy 15 ftt értékű ezüst remontoar zseborát loptak el. Mindkét lopást ismeretlen tettesek követék el.

— **Tűzoltóság Bulkeszen.** A bulkeszi önkéntes tűzoltóság f. é. szept. hó 2-án tartotta meg tanczvizsgálommal egybekötött alakulási ünnepélyét. Az ünnepély fenjét emelte a vidékről megjelent számos testületek képviselői, így a petrováci tűzoltóság teljes szamban rándult át társainak ünnepélyére, kiket bandával vártak a határon. A szépen organisált 50 emberből álló testület élén Tessényi István községi jegyző főparancsnok áll. A hajnali tartó tanczvizsgálom részt vett a lakosság minden rétege az intelligencia teljes szamban volt jelen e néptünnepélyen.

— **Nichts deutsch.** A következő czímmel: „Löbliche Administration Zombor és Vidéke Hier” vetünk egy zombori postabélyeggel ellátott eljegyzési lapot, a melyen szerb és német nyelven adják nekünk tud-tunkra, hogy egy ur Ung.-Weisskirchenből eljegyez egy zombori kisasszonyt. Körülbelül sejtjük, hogy ez az eljegyzési lap nem azért küldetett be hozzánk, hogy nekünk „becses tudomásunk” legyen a megtörtént eljegyzés-ről, hanem inkább azért, hogy az eljegyzést mi lapunkban felemlítsük. Kérjük szépen mi magyar újság vagyunk, s a ki velünk valamit közölni akar, tegye ezt magyarul. Ezzel tartoznak nekünk már csupa udvariasságból azok, akik bennünket a közzététel szívessé-gere fel akarnak használni. Egyébként tartós boldogságot kívánunk.

— **Halálozás.** Heller János bajai törvényhatósági bizottsági tagot sulyos vesztéség érte: neje szül. Freidich Anna f. hó 5-én hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetését csütörtökön ment végbe nagy részvét mellett.

— **Kukoriczatolvajok.** Kuzmanovics Szimó, Milán és Mladen ujvidéki lakosok a múlt héten épen akkor dézsmáltak a kukoriczát idegen földön, mikor arra járt a lovasrendőr őrszár. Hasztalan huzták meg magukat s próbáltak elbujkálni, bizon elcsípték ökegyelmüket, s bekísérték.

— **Ipartestületi tisztújítás.** A zentai ipartestület tisztújító gyűlését szept. 8-án tartotta meg a nagyvendéglős disztermében. Koncz István 104 szavazattal 10 ellenében elnöké, Buza János egyhangulag alelnökké és ifj. Halász János szintén egyhangulag pénztárnokká választattak. Ugyanezen gyűlésen elhatározta az ipartestület, hogy házat vesz s a megvételre a saját kebeléből 14 tagu bizottságot küldött ki. Buza Jánosnak egyik bizottsági ülésen tett indítványa is tárgyalattat, mely abból áll, hogy azon szegényebb sorsu zentai iparosok, kik munkájukkal a milleniumi kiállításban részt akarnak venni, de szereny anyagi helyzetük gátolják, azok az ipartestület részéről pénzbeli támogatásban részesíttessenek. Javaslata hoz ennek eszközölésére 200 frotot. Kimondotta a közgyűlés, hogy a segélyösszeget a kiállítás szándékozó szegényebb sorsu iparosok számához mérten fogja meghatározni.

— **Új járvány kórház.** Bács-Földvár község képviselőtestülete elhatározta, hogy járványkórházat fog építtetni.

HIRDETÉSEK.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint tisztelt vevőim óhajának megfelelően, elhatároztam, hogy 47 év óta fenálló s legjobb hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari hangszergyáramat folyó évi július havától kezdve **zeneműkereskedéssel és kiadással** kapcsolatba hoztam. — Zenemű-kereskedésben, — melynek vezetésével egy e téren már 13 éven át üzletvezetői minőségben működött szakférfiut bízam meg, — raktáron lesznek a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei és ágai.

Kittűnő tisztelettel
SCHUNDA V. J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros,
zeneműkereskedő és kiadó
Budapesten, IV. ker., Magyar-utca 18. szám.

10853. sz.
tkvi 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lippert Ferenc zombori lakos végrehajtónak Paits Szóka és társai végrehajtást szenvedők elleni 350 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és az apatini kir. járásbíró) területén levő s Ó-Sztrapár határában fekvő az ó-sztrapári 797. sztkjben Paits Antal, ugy Sztrokanov Péter és Sztrokanov Gyuka tulajdonául bejegyzett 1062. hr, számú 3 h. 1525 □-öles ingatlanból Sztrokanov Pétert és Sztrokanov Gyukát fele részben megillető jutalékra 517 ftban, és az 1304 hr, számú 1 h. 783 □-öl ingatlanból ugyanazoknak fele résznyi jutalékára az árverést 121 ftban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi**

október hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor Ó-Sztrapár községüzánál megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikialtási árban alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10⁰ ó-át vagyis 55 ft 50 kr, illetve 18 ft 40 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet, 8-ik §-ában kijelölt óvadék-

képes értékpapirban, a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. L. X. t. cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt, Zomborban, 1894. évi augusztus hó 27-ik napján.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tsvszéki bíró.

HARISNYAKÖTÖDE.

HIMZÉSI ELŐNYOMDA.

Téli és nyári harisnyák

fejelése 15 kr.
pamuttal 30—35 kr.
egész harisnyakötés . . . 35 kr.
pamuttal 80 kr., 1 ft.

HIMZÉSI ELŐNYOMDA.

Kötésre elvállaltatik minden színű pamutban: gyermek fejkötők, tricót derekak, Gamasehnik, alsó szoknyák, sálók, has és térdkötők, vadászharisnyák legszebb kivitelben. Pamutban legnagyobb raktár. **Kézimunkákban meglepő választék.**

Tisztelettel
Engel Mór.
Zombor, Kossuth-Lajos-utca.
Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöletnek.

HARISNYAKÖTÖDE.

Ő cs. és kir. fensége
JÓZSEF FŐHERCEG
udvari szállítói

Walser Ferencz-féle

ALAPITTATOTT
1858.

ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓ-SZER-GYÁR
Harang- és ércöntöde részvény-társaság
BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. sz.

Következő főosztályokat foglal magában:

I-ső osztály.

TŰZFECSKENDŐK gőz- vagy kézhajtásra, kerti fecskendők, víz-szállítók, mindennemű tűzoltószerkek, vízhorodók, létrák, egyéni felszerelések, tornaeszközök, közszolgálati szerek és eszközök, nevezetesen: utcai locsoló-gépek, utca-öntöző-kocsik, himbatargonczák szeméthordásra és utak locsolására, póczegödör- és csatornatisztító gépek légszivattyúval (nappali bűzmentes munkához), fertőtlenítési szerkocsik, mentősisak füst- és fojtógázok (borpince) ellen

II-ik osztály.

VIZMŰVI OSZTÁLY. Szivattyuk minden czélra és minden nagyságban bármínő folyadékok szállítására, minden a vízműtani szakmába vágó gépek, vízvezetékek ipari vagy gazdasági czélokra, vízvezetékek városok számára, nyilvános vagy községi fürdőházak, házi vízvezetékek, fürdők, bűzmentes árnyékszékék, csatornázások, központi fűtések lég-, víz- vagy gőzzel, melegházak fűtési berendezése, forrásvizemelőgépek (Oellwter Walser-féle szabadalom) ásványvizek palackozására.

III-ik osztály.

ÉRC- ÉS HARANGÖNTÖDE. Harangok minden nagyságban, összhangzó harangcsoportok, szabadalmazott felszereléssel és vasharanglábak, ércöntvények rajz vagy minta szerint ipari és forgalmi czélokra.

IV-ik osztály.

SISAK ÉS KATONAI FELSZERELÉSEK. Sisak, sapkák, bármely egyenruházott csapatok részére szükségelt fővagneműk, vas, érc, bőr vagy szövethől, oldalfegyverek, bőrárak, szijneműk és teljes egyéni felszerelések.

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentve szolgáltatnak.